18/03/2022

Τα αλλάζει όλα στα ΑΕΙ το Υπουργείο Παιδείας

/ Παιδεία και Πολιτισμός

Έρχονται εσωτερικό «Erasmus», κοινά και δίπλα πτυχία, start-ups φοιτητών, νέες αξιοκρατικές διαδικασίες εκλογής Καθηγητών, βιομηχανικά διδακτορικά

Το επικείμενο νομοσχέδιο του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων για την ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των ΑΕΙ με την κοινωνία παρουσίασε η Υπουργός Νίκη Κεραμέως στην έκτακτη Σύνοδο Πρυτάνεων που πραγματοποιήθηκε χθες με τη συμμετοχή του Υφυπουργού Άγγελου Συρίγου και του Γενικού Γραμματέα Αποστόλη Δημητρόπουλου.

Σήμερα έχει προγραμματιστεί συνάντηση της πολιτικής ηγεσίας του ΥΠΑΙΘ με την Πανελλήνια Ομοσπονδία Συλλόγων Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού (Π.Ο.Σ.Δ.Ε.Π.), ενώ έχει ήδη σταλεί επιστολή προς όλα τα πολιτικά κόμματα για τη συζήτηση των βασικών ρυθμίσεων του εν λόγω νομοσχεδίου και τη διεξαγωγή γόνιμου διαλόγου που θα συνδράμει στην οριστική του διαμόρφωση εντός της επόμενης εβδομάδας.

Η ενίσχυση της αυτονομίας των Πανεπιστημίων, η αποκέντρωση αρμοδιοτήτων από το Υπουργείο προς τα ΑΕΙ, η παροχή ευελιξίας, η διεπιστημονικότητα, η κινητικότητα φοιτητών και η ανάπτυξη εξωστρέφειας είναι μερικές από τις βασικές έννοιες που διαπνέουν το επερχόμενο νομοσχέδιο. Οι ρυθμίσεις διαρθρώνονται σε τέσσερις επιμέρους βασικούς άξονες, όπως αναλύονται στη συνέχεια, ενώ στο νομοσχέδιο θα ενταχθεί και το νέο μοντέλο διοίκησης των Πανεπιστημίων.

1. **Αναβάθμιση ποιότητας ΑΕΙ:**

Εισαγωγή βασικών ρυθμίσεων που εστιάζουν στα προγράμματα σπουδών, την έρευνα αλλά και το διδακτικό και ερευνητικό προσωπικό, όπως ενδεικτικά:

- εκσυγχρονισμός προγραμμάτων σπουδών και αναβάθμιση της ποιότητάς τους μέσω πιστοποίησής τους από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης πριν την έναρξη λειτουργίας τους,
- δυνατότητα ίδρυσης περισσοτέρων προγραμμάτων σπουδών από ένα Τμήμα, αλλά και οργάνωσης διεπιστημονικών και διπλών προπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών στο πλαίσιο συνεργασιών Τμημάτων του ίδιου ή άλλου ΑΕΙ,
- ευελιξία στη δόμηση του προγράμματος σπουδών και επιλογή μαθημάτων μέσω του Ιδρυματικού καταλόγου μαθημάτων – θέσπιση συστήματος εσωτερικής κινητικότητας φοιτητών μεταξύ των Ελληνικών Πανεπιστημίων για ένα ακαδημαϊκό εξάμηνο σε πρόγραμμα σπουδών άλλου Πανεπιστημίου – ακόμη και μη ομοειδούς γνωστικού αντικειμένου,
- απελευθέρωση του πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας μεταπτυχιακών, παροχή της δυνατότητας ίδρυσης επαγγελματικών μεταπτυχιακών και απασχόλησης εμπειρογνωμόνων από την αγορά εργασίας, εξορθολογισμός του καθεστώτος δωρεάν φοίτησης σε μεταπτυχιακά με δίδακτρα μέσω εισαγωγής προϋποθέσεων αριστείας και κοινωνικών κριτηρίων,
- δυνατότητα οργάνωσης βιομηχανικών διδακτορικών,
- ενίσχυση της ερευνητικής δραστηριότητας μέσω της ίδρυσης ερευνητικών κέντρων και διϊδρυματικών ερευνητικών κέντρων εντός των Πανεπιστημίων σε συνεργασία με Πανεπιστήμια της αλλοδαπής, δυνατότητα στελέχωσης με ερευνητές επί θητεία αμειβόμενους από ίδιους, ιδιωτικούς και διεθνείς πόρους, προσέλκυση Επισκεπτών καθηγητών και Ερευνητών και προώθηση δράσεων ανταλλαγής Ερευνητών.
- Πλήρης αναδιάρθρωση του συστήματος εκλογής και εξέλιξης μελών ΔΕΠ που εξασφαλίζει τη διαφάνεια, την αξιοκρατία και την αντικειμενικότητα.

2. **Ενίσχυση λειτουργικότητας ΑΕΙ:** Θεσμοθέτηση νέων αναπτυξιακών εργαλείων για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και της οργανωτικής λειτουργίας των ΑΕΙ, πέραν των Οργανισμών και των Εσωτερικών Κανονισμών, όπως σύνταξη πολυετούς στρατηγικού σχεδίου και των επιμέρους ακαδημαϊκών μονάδων τους, σχεδίου ψηφιακού μετασχηματισμού, σχεδίου αειφορίας και σχεδίου προσβασιμότητας ατόμων με αναπηρία. Απλοποίηση του πλαισίου διεξαγωγής έρευνας, ιδίως σε θέματα οικονομικής διαχείρισης των ερευνητικών έργων/προγραμμάτων με στόχο την περαιτέρω ενίσχυση της ερευνητικής δραστηριότητας των Μελών ΔΕΠ.

3. **Προώθηση σύνδεσης ΑΕΙ με την κοινωνία**: Ενίσχυση του ρόλου των Πανεπιστημίων εντός της κοινωνίας, με προαγωγή της γνώσης και της καινοτομίας μέσω βασικών ρυθμίσεων που εστιάζουν σε:

- Θεσμοθέτηση πλαισίου ίδρυσης start-ups φοιτητών/διδακτόρων/μεταδιδακτόρων και παροχής υπηρεσιών από τα πανεπιστημιακά εργαστήρια σε πολίτες και φορείς.
- Σύγχρονο πλαίσιο οργάνωσης και λειτουργίας των Εταιρειών Αξιοποίησης και Διαχείρισης της περιουσίας των Πανεπιστημίων σύμφωνα με τα πρότυπα ανωνύμων εταιριών συμφερόντων του Δημοσίου τομέα.
- Ενίσχυση του ρόλου των Κέντρων Δια Βίου Μάθησης των Πανεπιστημίων και ίδρυση θερινών/χειμερινών προγραμμάτων σπουδών.

4. **Εκσυγχρονισμός ΔΟΑΤΑΠ:** Θέσπιση νέου σύγχρονου και ευέλικτου πλαισίου για την ακαδημαϊκή αναγνώριση τίτλων σπουδών από Ιδρύματα της αλλοδαπής (δηλ. για φοιτητές εξωτερικού που θέλουν να συνεχίσουν τις σπουδές τους στην Ελλάδα), που μειώνει τη γραφειοκρατία, διευκολύνει τον πολίτη, εξυπηρετεί τα Πανεπιστήμια και στηρίζει το αναπτυξιακό πρότυπο της χώρας, περιορίζει τη γραφειοκρατία και αυξάνει την αποτελεσματικότητα. Οι βασικές ρυθμίσεις επικεντρώνονται στα ακόλουθα:

- ίδρυση Μητρώων των ακαδημαϊκά αναγνωρισμένων Πανεπιστημίων της αλλοδαπής και των αλλοδαπών προγραμμάτων σπουδών κάθε κύκλου,
- κατάργηση της υποβολής ατομικής αίτησης για την έκδοση ατομικής πράξης ακαδημαϊκής αναγνώρισης από μέρους των πολιτών που έχουν σπουδάσει στα ανωτέρω Πανεπιστήμια και θέλουν να συνεχίσουν τις σπουδές τους στην Ελλάδα,
- απελευθέρωση εισδοχής αλλοδαπών και ελλήνων φοιτητών σε προγράμματα σπουδών β΄και γ΄ κύκλου των Ελληνικών Πανεπιστημίων, χωρίς την υποχρέωση προηγούμενης αναγνώρισης τίτλου σπουδών.